

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 29 października 2008 r. **Nr 191**

TREŚĆ:

Poz.:

UCHWAŁY:

- 3494** – Nr XXI/127/2008 Rady Powiatu Mikołowskiego z dnia 28 sierpnia 2008 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie wysokości dodatku mieszkaniowego dla nauczycieli ... 14720
- 3495** – Nr 244/XXVIII/2008 Rady Gminy w Koszęcinie z dnia 26 sierpnia 2008 r. w sprawie udzielenia upoważnienia dla Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszęcinie do wydawania decyzji administracyjnych 14721
- 3496** – Nr 247/XXVIII/2008 Rady Gminy w Koszęcinie z dnia 26 sierpnia 2008 r. w sprawie ustalenia opłat za świadczenia przedszkoli publicznych w Gminie Koszęcin 14721
- 3497** – Nr 251/XXVIII/2008 Rady Gminy w Koszęcinie z dnia 26 sierpnia 2008 r. w sprawie zmian w Statucie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszęcinie 14722
- 3498** – Nr XXVII/293/08 Rady Miasta w Piekarach Śląskich z dnia 4 września 2008 r. w sprawie zaliczenia dróg położonych na terenie miasta Piekary Śląskie do kategorii dróg gminnych i ustalenia ich przebiegu 14723
- 3499** – Nr XXIV/334/2008 Rady Miasta Racibórz z dnia 17 września 2008 r. w sprawie ustalenia cen biletów komunikacji miejskiej 14727
- 3500** – Nr XXIV/335/2008 Rady Miasta Racibórz z dnia 17 września 2008 r. w sprawie uprawnień do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami komunikacji lokalnej 14727
- 3501** – Nr XXIV/187/08 Rady Miejskiej w Siewierzu z dnia 24 września 2008 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Siewierz na lata 2008-2011 14729
- 3502** – Nr XXVII/273/08 Rady Miejskiej w Sławkowie z dnia 19 września 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy – Ordynacja podatkowa 14756
- 3503** – Nr XXX/363/08 Rady Miejskiej w Zabrze z dnia 15 września 2008 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XXIII/216/04 Rady Miejskiej w Zabrze z dnia 8 marca 2004 r. w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych oraz granic obwodów publicznych szkół podstawowych, których organem prowadzącym jest Gmina Miejska Zabrze 14758
- 3504** – Nr XXX/364/08 Rady Miejskiej w Zabrze z dnia 15 września 2008 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XXIII/217/04 Rady Miejskiej w Zabrze z dnia 8 marca 2004 r. w sprawie ustalenia planu sieci publicznych gimnazjów oraz granic obwodów publicznych gimnazjów, których organem prowadzącym jest Gmina Miejska Zabrze 14759

POROZUMIENIA:

- 3505** – zawarte w dniu 30 września 2008 r. pomiędzy Powiatem Bielskim a Gminą Czernichów w sprawie powierzenia zadań w zakresie zimowego utrzymania nawierzchni, obiektów inżynierskich, urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń związanych z drogą powiatową Nr 1403 S Międzybrodzie Bialskie – Straconka w km 4+600 do km 7+016 w granicach Powiatu Bielskiego w sezonie zimowym 2008/2009 14759
- 3506** – zawarte w dniu 3 października 2008 r. pomiędzy Miastem Częstochowa a Gminą Olsztyn w sprawie przyjęcia przez Gminę Miasto Częstochowa do prowadzenia zadań w zakresie kształcenia uczniów z Gminy Olsztyn w Zespole Gimnazjów im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Częstochowie przy ul. Krakowskiej 29 14762
- 3507** – zawarte w dniu 7 października 2008 r. pomiędzy Miastem Częstochowa a Gminą Kruszyna w sprawie przyjęcia przez Gminę Miasto Częstochowa do prowadzenia zadań w zakresie kształcenia uczniów z Gminy Kruszyna w Zespole Gimnazjów im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Częstochowie przy ul. Krakowskiej 29 14762

- 3508** – zawarte w dniu 14 października 2008 r. pomiędzy Miastem Częstochowa a Powiatem Kłobuckim w sprawie finansowania kształcenia uczniów klas wielozawodowych zasadniczych szkół zawodowych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Kłobucki, w zakresie teoretycznych przedmiotów zawodowych 14763

ZARZĄDZENIA:

- 3509** – Nr PM-2474/08 Prezydenta Miasta Gliwice z dnia 11 sierpnia 2008 r. w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie miasta Gliwice 14765
- 3510** – Nr ORo.0151-314/08 Prezydenta Miasta Piekary Śląskie z dnia 28 sierpnia 2008 r. w sprawie zmiany Zarządzenia Prezydenta Miasta Piekary Śląskie nr OR.0151-50/08 z dnia 26 lutego 2008 roku w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych działających na terenie Miasta Piekary Śląskie 14766
- 3511** – Nr 392/ZPS/2008 Prezydenta Miasta Zabrze z dnia 14 lipca 2008 r. w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie miasta Zabrze 14767

OBWIESZCZENIA:

- 3512** – Komisarza Wyborczego w Bielsku-Białej z dnia 14 października 2008 r. w sprawie zmian w składzie Rady Miasta Żory 14770
- 3513** – Komisarza Wyborczego w Bielsku-Białej z dnia 15 października 2008 r. w sprawie zmian w składzie Rady Powiatu Wodzisławskiego 14770

3494

UCHWAŁA NR XXI/127/2008 Rady Powiatu Mikołowskiego

z dnia 28 sierpnia 2008 r.

w sprawie zmiany uchwały w sprawie wysokości dodatku mieszkaniowego dla nauczycieli

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 ze zmianami) oraz art. 54 ust. 3 i 7 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (t. j. Dz. U. z 2003 r. Nr 118, poz. 1112 ze zmianami),

Rada Powiatu Mikołowskiego uchwala, co następuje:

§ 1

W załączniku do Uchwały Rady Powiatu Mikołowskiego Nr XXX/187/2005 z dnia 31.03.2005 r. punkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wysokość dodatku w zależności od liczby osób w rodzinie uprawnionego nauczyciela wynosi miesięcznie:

- 1) przy jednej osobie w rodzinie 2%,
- 2) przy dwóch osobach w rodzinie 4%,
- 3) przy trzech osobach w rodzinie 6%,

- 4) przy czterech i więcej osobach w rodzinie 8% minimalnego wynagrodzenia za pracę ogłoszonego Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2008 z dnia 11 września 2007 r. (Dz. U. Nr 171, poz. 1209)

§ 2

Wykonanie Uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Mikołowskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z mocą od 1 stycznia 2008 r.

PRZEWODNICZĄCY RADY

mgr Eryk Muszer

3495

UCHWAŁA NR 244/XXVIII/2008 Rady Gminy w Koszęcinie

z dnia 26 sierpnia 2008 r.

w sprawie udzielenia upoważnienia dla Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszęcinie do wydawania decyzji administracyjnych

Na podstawie art. 39 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zmianami)

Rada Gminy w Koszęcinie
uchwala, co następuje:

§ 1

Rada Gminy upoważnia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszęcinie do wydawania indywidualnych decyzji administracyjnych w sprawach o których mowa w Rozdziale 8 a – „**Pomoc materialna dla uczniów**” ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zmianami).

§ 2

W § 1 Uchwały Nr 363/XL/2006 Rady Gminy w

Koszęcinie z dnia 28 lutego 2006 roku w sprawie udzielenia upoważnienia dla Kierownika Zespołu Obsługi Placówek Oświatowych w Koszęcinie do wydawania decyzji administracyjnych wykreśla się zapis w brzmieniu: „**w Rozdz. 8a oraz**”. W pozostałym zakresie § 1 cytowanej Uchwały nie ulega zmianie.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie w terminie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**

Michał Anioł

3496

UCHWAŁA NR 247/XXVIII/2008 Rady Gminy w Koszęcinie

z dnia 26 sierpnia 2008 r.

w sprawie ustalenia opłat za świadczenia przedszkoli publicznych w Gminie Koszęcin

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 i art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), art. 14 ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. Nr 67, poz. 329 z 1996 r. z późn. zm.)

Rada Gminy w Koszęcinie
uchwala, co następuje:

§ 1

Ustala się następujące opłaty za świadczenia przedszkoli publicznych w Gminie Koszęcin:

- pobyt dziecka w przedszkolu do 5 godzin dziennie: **50,00 zł/** miesiąc,
- pobyt dziecka w przedszkolu do 7 godzin dziennie: **85,00 zł/** miesiąc,
- pobyt dziecka w przedszkolu powyżej 7 godzin

dziennie: **95,00 zł/** miesiąc.

§ 2

Obniża się o 50% poszczególne stawki opłaty dla wszystkich dzieci sześcioletnich objętych obowiązkiem rocznego przygotowania przedszkolnego.

§ 3

W szczególnie uzasadnionych przypadkach Wójt Gminy może zwolnić z ponoszenia opłat określonych w § 1 na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy, po uzyskaniu pozytywnej opinii dyrektora przedszkola i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszęcinie.

§ 4

1. Opłaty za przedszkola wnosi się z góry do dnia

- 10 każdego miesiąca.
2. Nieobecność dziecka w przedszkolu nie zwalnia z obowiązku uiszczenia opłaty.
 3. Opłata podlega odpisom w przypadku długotrwałej ciągłej, usprawiedliwionej nieobecności dziecka w przedszkolu trwającej co najmniej 1 miesiąc.

§ 5

Tracą moc uchwała Nr 81/XI/2007 Rady Gminy w Koszęcinie z dnia 18 maja 2007 r. w sprawie ustalenia opłat za świadczenia przedszkoli publicznych w Gminie Koszęcin oraz Uchwała Nr 98/XIII/2007

Rady Gminy w Koszęcinie z dnia 24 sierpnia 2007 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr 81/XI/2007 Rady Gminy w Koszęcinie w sprawie ustalenia opat za świadczenia przedszkoli publicznych w Gminie Koszęcin.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**

Michał Anioł

3497

UCHWAŁA NR 251/XXVIII/ 2008 Rady Gminy w Koszęcinie

z dnia 26 sierpnia 2008 r.

w sprawie zmian w Statucie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszęcinie

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. „h”, art. 40 ust. 2, art. 41 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t. j.: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 801, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568) oraz art. 110 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593)

Rada Gminy w Koszęcinie
uchwała, co następuje:

§ 1

Zmienia się brzmienie § 2 Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszęcinie na następujące:

GOPS działa w oparciu o następujące przepisy:

- Ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r., Nr 64, poz. 593),
- Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 14 z 2003 r., poz. 2255 z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 roku o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. z 2005 roku, nr 86, poz. 732, Dz. U. z 2005 roku, nr 164, poz. 1366),
- Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. 2001 nr 71 poz. 734),
- Ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy

osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 192, poz. 1378, z późn. zm.).

- Ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. Z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.),
- Uchwały Nr 56/XII/90 Gminnej Rady Narodowej w Koszęcinie z dnia 11.04.1990 r. w sprawie utworzenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszęcinie,
- uchwał Rady Gminy podejmowanych w zakresie pomocy społecznej,
- innych aktów prawnych mających zastosowanie przy realizacji zadań GOPS niniejszego Statutu,

§ 2

Zmienia się brzmienie § 4 Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszęcinie na następujące:

Rozdział II

Zakres działalności:

do zadań GOPS należy w szczególności:

- analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń przewidzianych w ustawach o pomocy społecznej, świadczeniach rodzinnych i zaliczce alimentacyjnej, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, o dodatkach mieszkaniowych, oraz systemie oświaty,
- tworzenie warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej,
- projektowanie budżetu dla potrzeb pomocy

społecznej w gminie.

- zapewnienie warunków realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej.

§ 3

Pozostałe postanowienia Statutu pozostają bez zmian.

§ 4

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 5

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego i wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**

Michał Anioł

3498

**UCHWAŁA NR XXVII/293/08
Rady Miasta w Piekarach Śląskich**

z dnia 4 września 2008 r.

**w sprawie zaliczenia dróg położonych na terenie miasta Piekary Śląskie
do kategorii dróg gminnych i ustalenia ich przebiegu**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 z późn. zm.) i art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t. j. Dz. U. z 2007 r. Nr 19 poz. 115 z późn. zm.)

Rada Miasta w Piekarach Śląskich

uchwała, co następuje:

§ 1

Zalicza się niżej wymienione ulice położone na terenie gminy Piekary Śląskie do kategorii dróg gminnych i ustala się ich przebieg:

Lp.	Nazwa	Przebieg drogi
1.	Droga oznaczona nr ewidencyjnymi działek 812/30, 814/30, 824/54 i 837/59 oraz części działek 803/30, 801/27 i 849/67	Początek: skrzyżowanie z drogą powiatową nr 9210 S, część środkowa skrzyżowanie z drogą powiatową nr 9210 S odcinek koniec: kończy się ślepo na części działki nr 849/67
2.	Droga oznaczona nr ewidencyjnymi działek 1568/6, 1569/6, 1400/11 i 1404/13 oraz części działek 1557/13 i 1525/13	Początek: skrzyżowanie z drogą gminną S 280 162 ul. Graniczną koniec: kończy się ślepo na granicy z działką nr 1197/13
3.	Droga oznaczona nr ewidencyjnymi działek 1410/13 i 1411/13	Początek: skrzyżowanie z drogą na działce ewidencyjnej nr 1404/13 stanowiącej przedłużenie ul. Granicznej ul. Waryńskiego Koniec: skrzyżowanie z drogą na działce oznaczonej nr ewidencyjnym 1424/13
4.	Droga oznaczona nr ewidencyjnymi działek 1423/13 i 1424/13	Początek: skrzyżowanie z drogą na działce ewidencyjnej nr 1404/13 stanowiącej przedłużenie ul. Granicznej Koniec: kończy się ślepo na granicy z działką nr 1434/13

§ 2

Przebieg dróg zaliczonych do kategorii dróg gminnych przedstawia załącznik graficzny nr 1 i nr 2 w

skali 1 : 2 000 w formie kopii mapy ewidencyjnej, przy czym poszczególne drogi na mapach oznaczono nr 1, 2, 3 i 4 wg kolejności opisanej w niniejszej uchwale.

§ 3

ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Wykonanie Uchwały powierza się Prezydentowi Miasta.

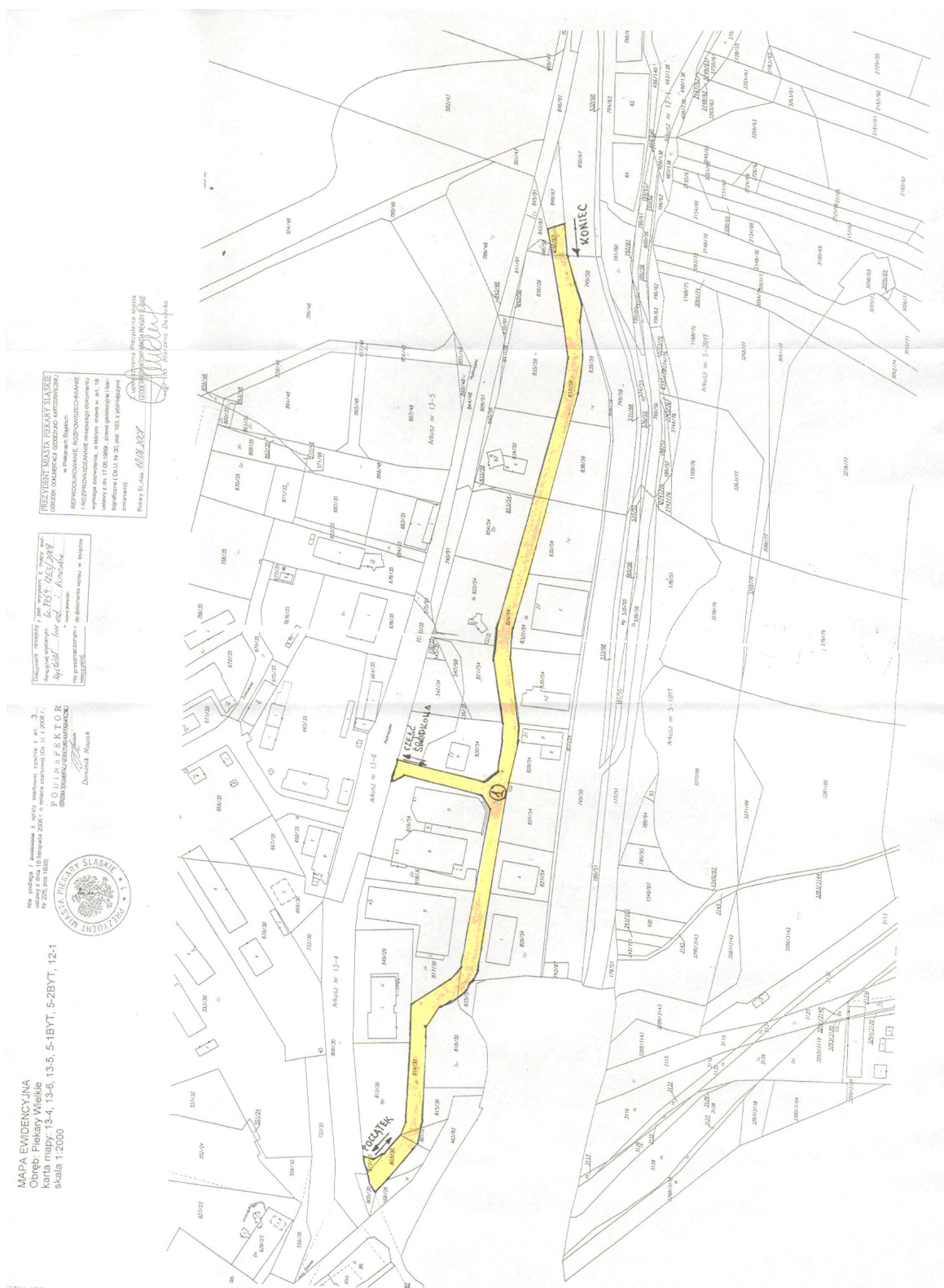
§ 4

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA W PIEKARACH ŚLĄSKICH**

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia

mgr Krzysztof Przybylski

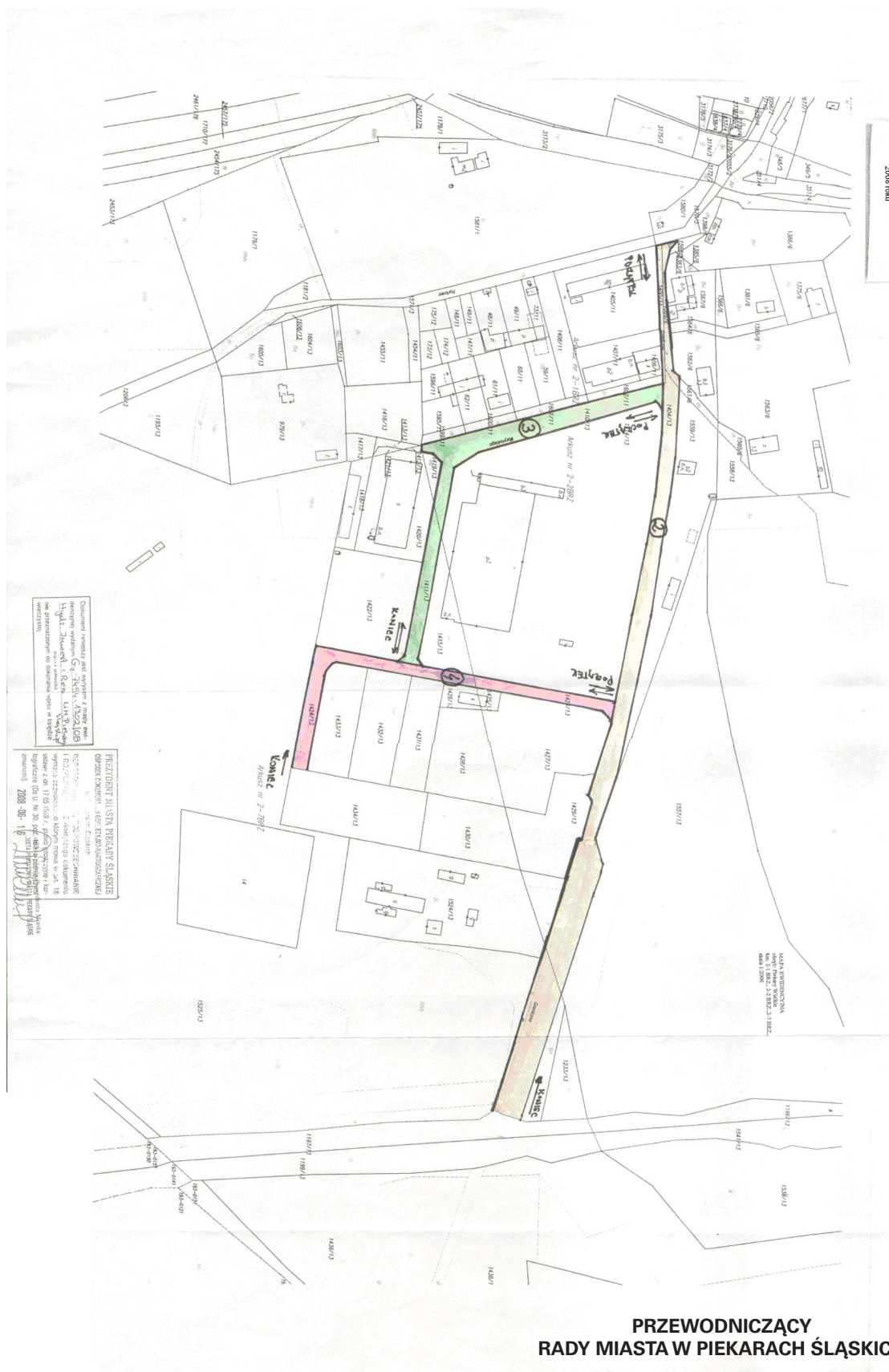
**Załącznik graficzny Nr 1
do Uchwały Rady Miasta
Nr XXVII/293/08
z dnia 4 września 2008 r.**

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA W PIEKARACH ŚLĄSKICH**

mgr Krzysztof Przybylski

**Załącznik graficzny Nr 2
do Uchwały Rady Miasta
Nr XXVII/293/08
z dnia 4 września 2008 r.**

3499

UCHWAŁA NR XXIV/334/2008 Rady Miasta Racibórz

z dnia 17 września 2008 r.

w sprawie ustalenia cen biletów komunikacji miejskiej

Na podstawie art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 i art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 5 lipca 2001 r. o cenach (Dz. U. Nr 97, poz. 1050 z późn. zm.) i art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (t. j. Dz. U. z 2007 r. Nr 68, poz. 449)

Rada Miasta Racibórz
uchwała, co następuje:

§ 1

1. Ustala się za przejazd środkami komunikacji miejskiej zbiorowej w granicach administracyjnych miasta Raciborza następujące ceny biletów:

- 1) Za przejazd jednorazowy:
 - a) bilet normalny 2,40 zł
 - b) bilet ulgowy 1,20 zł
- 2) Za dowolną ilość przejazdów na określonej linii w ciągu miesiąca – bilet imienny:
 - a) normalny 72,00 zł
 - b) ulgowy 36,00 zł
- 3) Za dowolną ilość przejazdów na określonej linii w ciągu miesiąca – bilet na okaziciela:
 - a) normalny 88,00 zł
 - b) ulgowy 44,00 zł
- 4) Za dowolną ilość przejazdów na dowolnych liniach w ciągu miesiąca – bilet imienny:
 - a) normalny 96,00 zł
 - b) ulgowy 48,00 zł
- 5) Za dowolną ilość przejazdów na dowolnych liniach w ciągu miesiąca – bilet na okaziciela:

- a) normalny 108,00 zł
- b) ulgowy 54,00 zł
- 6) Za dowolną ilość przejazdów na określonej linii w ciągu dziesięciu dni – bilet imienny:
 - a) normalny 24,00 zł
 - b) ulgowy 12,00 zł
- 7) Za dowolną ilość przejazdów na dowolnych liniach w ciągu dziesięciu dni – bilet imienny:
 - a) normalny 30,00 zł
 - b) ulgowy 15,00 zł

2. Krąg osób uprawnionych do korzystania z biletów ulgowych, o których mowa w ust. 1, wynika z obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa oraz z odrębnej uchwały Rady Miasta Racibórz.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Racibórz.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

§ 4

Z chwilą wejścia w życie niniejszej uchwały traci moc Uchwała Nr XXIV/340/2004 Rady Miasta Racibórz z dnia 29 września 2004 r. w sprawie podwyższenia cen biletów komunikacji miejskiej.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Tadeusz Wojnar

3500

UCHWAŁA NR XXIV/335/2008 Rady Miasta Racibórz

z dnia 17 września 2008 r.

w sprawie uprawnień do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami komunikacji lokalnej

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 i art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym /t. j. z 2001 r. Dz.

U. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm./ w związku z art. 8 ustawy z dnia 9 lipca 2001 r. o cenach /Dz. U. Nr 97, poz. 1050 z późn. zm./

Rada Miasta Racibórz
uchwala, co następuje:

§ 1

Zatwierdza się uprawnienia do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami komunikacji lokalnej, które stanowią załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Racibórz.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

§ 4

Tracą moc następujące uchwały:

- 1) Uchwała Rady Miasta Racibórz Nr XXXVII/260/93 z dnia 1 lipca 1993 w sprawie uprawnień do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami komunikacji lokalnej,
- 2) Uchwała Rady Miasta Nr XL/289/93 z dnia 2 grudnia 1993 r. w sprawie rozszerzenia uprawnień do bezpłatnych przejazdów środkami komunikacji lokalnej,
- 3) Uchwała Rady Miasta Racibórz Nr XXXVIII/361/97 z dnia 25 czerwca 1997 r. w sprawie zmiany uchwały Rady Miejskiej Raciborza Nr XXXVII/260/93 z dnia 1 lipca 1993 r. w sprawie zasad uprawnień do bezpłatnych przejazdów środkami komunikacji lokalnej,
- 4) Uchwała Rady Miasta Nr XV/209/99 z dnia 17 listopada 1999 r. w sprawie zmiany uchwały Rady Miejskiej Raciborza Nr XXXVIII/361/97 z dnia 25 czerwca 1997 r. w sprawie zasad uprawnień do bezpłatnych przejazdów środkami komunikacji lokalnej zmieniającej uchwałę Nr XXXVII/260/93 z dnia 1 lipca 1993 r.,
- 5) Uchwała Rady Miasta Racibórz Nr XIV/163/2003 z dnia 19 listopada 2003 r. w sprawie uprawnień do bezpłatnych przejazdów środkami komunikacji miejskiej.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Tadeusz Wojnar

**Załącznik
do Uchwały Nr XXIV/335/2008
Rady Miasta Racibórz
z dnia 17 września 2008 r.**

**Uprawnienia do bezpłatnych
i ulgowych przejazdów
środkami komunikacji lokalnej**

1. Do korzystania z bezpłatnych przejazdów na wszystkich liniach uprawnieni są:
 - 1) osoby, które ukończyły 70-ty rok życia – na podstawie dokumentu tożsamości,
 - 2) dzieci przed ukończeniem 4-go roku życia – na podstawie dokumentu stwierdzającego wiek dziecka, a w szczególności książeczka zdrowia lub paszport,
 - 3) umundurowani funkcjonariusze Straży Miejskiej w czasie pełnienia służby,
 - 4) umundurowani funkcjonariusze Straży Granicznej w czasie konwojowania osób zatrzymanych, służby patrolowej oraz wykonywania czynności związanych z kontrolą ruchu granicznego – na podstawie legitymacji służbowej oraz zaświadczenia o wykonywaniu określonych czynności służbowych wystawionego przez Komendanta Głównego Straży Granicznej, właściwego komendanta oddziału Straży Granicznej lub komendanta placówki Straży Granicznej,
 - 5) funkcjonariusze celni w czasie wykonywania czynności służbowych kontroli celnej w ruchu granicznym – na podstawie legitymacji służbowej oraz zaświadczenia o wykonywaniu tych czynności wystawionego przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, dyrektora izby celnej albo właściwego naczelnika urzędu celnego,
 - 6) umundurowani funkcjonariusze Policji w czasie konwojowania osób zatrzymanych lub chronionego mienia, przewożenia poczty specjalnej, służby patrolowej oraz udzielania pomocy lub asystowania przy czynnościach organów egzekucyjnych – na podstawie legitymacji służbowej oraz zaświadczenia o wykonywaniu określonych czynności służbowych wystawionego przez Komendanta Głównego Policji, właściwego komendanta wojewódzkiego (stołecznego) Policji lub właściwego komendanta powiatowego (miejskiego) i rejonowego Policji,
 - 7) żołnierze wojskowych organów porządkowych wykonujący czynności urzędowe patrolowania i inne służbowe w środkach transportu zbiorowego – na podstawie legitymacji żołnierza zawodowego lub książeczki wojskowej z aktualnym wpisem o odbywaniu nadterminowej zasadniczej służby wojskowej lub zasadniczej służby wojskowej oraz zaświadczenia o wykonywaniu określonych czynności służbowych wystawionego przez właściwego dowódcę (komendanta) garnizonu lub właściwego dowódcę jednostki wojskowej,
 - 8) osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności w rozumieniu przepisów ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

- na podstawie dokumentu stwierdzającego znaczny stopień niepełnosprawności lub niezdolność do samodzielnej egzystencji lub całkowitą niezdolność do pracy wydane przez uprawniony organ wraz z dokumentem tożsamości,
- 9) osoby o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w rozumieniu przepisów ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych bez możliwości zatrudnienia – na podstawie dokumentu stwierdzającego umiarkowany stopień niepełnosprawności lub całkowitą niezdolność do pracy wydane przez uprawniony organ wraz z dokumentem tożsamości,
- 10) osoby niewidome lub ociemniałe oraz towarzyszący tym osobom przewodnicy lub opiekunowie – na podstawie dokumentu stwierdzającego całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji lub całkowitą niezdolność do pracy albo znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności w związku z uszkodzeniem narządu wzroku wydane przez uprawniony organ wraz z dokumentem tożsamości, opiekunowie lub przewodnicy na podstawie wskazania przez osobę uprawnioną,
- 11) dzieci niepełnosprawne w wieku 4-7 lat oraz młodzież do 18 lat nie objęta obowiązkiem szkolnym wskutek choroby lub niepełnosprawności – na podstawie legitymacji osoby niepełnosprawnej wydawanej przez uprawniony organ,
- 12) opiekunowie towarzyszący w podróży dzieciom i młodzieży dotkniętej niepełnosprawnością w zakresie przejazdu z miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu do szkoły, przedszkola, ośrodka rehabilitacji lub leczniczego i z powrotem – na podstawie imiennego zaświadczenia wydawanego przez wymienione placówki określającego miejsce pobytu, termin i czas rozpoczęcia i zakończenia zajęć wraz z dokumentem tożsamości,
- 13) uczniowie szkół specjalnych i ich opiekunowie oraz nauczyciele dojeżdżający do uczniów specjalnej troski, pobierających naukę w domu rodzinnym – na podstawie legitymacji szkolnej, opiekunowie na podstawie wskazania przez osobę uprawnioną, nauczyciele dojeżdżający na podstawie imiennego zaświadczenia wydawanego przez zakład pracy określającego miejsce pobytu, termin i czas rozpoczęcia i zakończenia zajęć wraz z dokumentem tożsamości,
- 14) zasłużeni honorowi dawcy krwi – na podstawie legitymacji zasłużonego honorowego dawcy krwi wraz z dokumentem tożsamości.
2. Do korzystania z ulg w przejazdach na wszystkich liniach uprawnieni są:
- 1) dzieci w wieku od 4 do 7 lat – na podstawie dokumentu stwierdzającego wiek dziecka,
- 2) uczniowie szkół podstawowych, gimnazjów, ponadgimnazjalnych oraz słuchacze szkół policealnych – na podstawie ważnej legitymacji szkolnej,
- 3) emeryci, renciści – na podstawie dokumentu potwierdzającego pobieranie świadczenia emerytalnego lub rentowego z ostatnich trzech miesięcy wraz z dokumentem tożsamości,
- 4) osoby o lekkim stopniu niepełnosprawności w rozumieniu przepisów ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych – na podstawie dokumentu stwierdzającego lekki stopień niepełnosprawności lub częściową niezdolność do pracy wydawanego przez uprawniony organ wraz z dokumentem tożsamości.
3. Cenę biletu ulgowego określa Rada Miasta Racibórz w uchwale o ustaleniu cen biletów komunikacji lokalnej.
4. Uprawnienie do bezpłatnego lub częściowo odpłatnego przejazdu musi być potwierdzone ważnym oryginalnym dokumentem lub dokumentem potwierdzonym notarialnie, okazywanym osobie uprawnionej do kontroli.

3501

UCHWAŁA NR XXIV/187/08 Rady Miejskiej w Siewierzu

z dnia 24 września 2008 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Opieki nad zabytkami Gminy Siewierz na lata 2008-2011

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 87 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 23

lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.) po zaopiniowaniu projektu programu przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach

Rada Miejska w Siewierzu
uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Opieki nad zabytkami Gminy Siewierz na lata 2008-2011 stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi

Miasta i Gminy Siewierz.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Miejskiej w Siewierzu

Barbara Bochenek

Załącznik
do Uchwały Nr XXIV/187/08
Rady Miejskiej w Siewierzu
z dnia 24 września 2008 r.

Gminny Program Opieki Nad Zabytkami Gminy Siewierz
na lata 2008-2011

Spis treści:

I . Wprowadzenie.

1. Rys historyczny Miasta i Gminy Siewierz.
2. Gminny program opieki nad zabytkami – określenie zakresu i celu opracowania.

II. Podstawy opracowania programu.

1. Prawne podstawy opracowania.
2. Merytoryczne podstawy opracowania.
3. Opracowania tematyczne.
4. Przyjęta terminologia.

III. Analiza stanu istniejącego.

1. Charakterystyka zasobów zabytkowych Gminy Siewierz.
2. Zabytki wpisane do rejestru zabytków.
3. Zabytki nie wpisane do rejestru zabytków.
4. Charakterystyka zasobu gminnej ewidencji zabytków.

IV. Cele, priorytety i kierunki działań gminnego programu opieki nad zabytkami.

1. Cele gminnego programu opieki nad zabytkami.
2. Zestawienie priorytetów i zadań do realizacji w zakresie opieki nad zabytkami.

V. Wdrażanie programu.

VI. Monitoring i ewaluacja programu.

VII. Załączniki.

1. Mapa Gminy Siewierz z oznaczeniem zabytków i obiektów o wartości historycznej.
2. Plan Siewierza z oznaczeniem zabytków i obiektów o wartości historycznej.
3. Dokumentacja fotograficzna zabytków i obiektów o wartości historycznej, położonych na terenie Gminy Siewierz.

I . Wprowadzenie.

1. Rys historyczny Miasta i Gminy Siewierz.

Siewierz należy do najstarszych grodów w Polsce, którego początki dokładnie nie zostały określone, nie zachowały się żadne dokumenty z tamtych czasów. Według historyków nazwa Siewierz może pochodzić od plemienia Siewierzan, które zamieszkiwało w dorzeczu Desny, dopływu Dniepru od III wieku. W VI wieku Siewierzanie wraz z Awarami powędrowali na zachód Europy, czego pozostałością ma być gród Siewierz nad Przemszą. Pierwszą wzmiankę historyczną można odnaleźć w dokumencie legata papieskiego Idziego z 1125 r. w którym napisano, iż klasztor Benedyktów w Tyńcu pod Krakowem pobierał część opłat z targu i jatki w Siewierzu. Dalszym dowodem istnienia grodu oraz jego funkcji w handlu śląsko-malopolskim jest fakt działalności w Siewierzu komory celnej, z której dochody pobierał konwent norbertanek z Rybnika w 1233 r.

W początkach swego istnienia Siewierz wchodził w skład kasztelanii bytomskiej, w granicach ziemi krakowskiej. W 1179 r. Kazimierz Sprawiedliwy podarował Siewierz wraz z Bytomiem i Oświęcimiem Mieszkowi Płatonogiemu, księciu raciborskiemu.

W początkach XIII w. Siewierz był już siedzibą kasztelanii, a stare śląskie dokumenty wymieniają nazwiska pierwszych kasztelanów: Jakse i Wawrzyńca. Kasztelania siewierska była kasztelanią terytorialną co oznaczało, że na określonym terenie spełniała funkcje policyjno-sądowe i skarbowe. Kasztelania była wówczas podstawową jednostką podziału administracyjnego. W tym czasie gród siewierski położony był wokół kościoła św. Jana Chrzciciela, a więc na terenie obecnego cmentarza grzebalnego. Prawdopodobnie w 1241 r. po spaleniu grodu przez Tatarów, osadę przeniesiono w dolinę Czarnej Przemszy, chronioną rzeką i rozległymi bagnami. W 1276 r. Siewierz otrzymał prawa miejskie, jednakże nie zachował się dokument lokacyjny.

W czasie rozbicia dzielnicowego Siewierz był miejscem znanych bitew. W 1289 r. wojska Władysława Łokietka rozbiły wojska książąt śląskich w walce o tron krakowski.

Odrębność terytorialną ziemi siewierskiej po raz pierwszy stwierdzono w dokumencie z 1266 r., wspominającym o „districtus severiensis”. Po śmierci księcia opolskiego Władysława w 1281 r. dystrykt siewierski pozostał we władaniu Kazimierza I Bytomsko-Kozielskiego. Do 1337 r. dystrykt siewierski pozostawał we władaniu książąt bytomskich, którzy w tym właśnie roku sprzedali go Kazimierzowi Cieszyńskiemu.

Nazwy „księstwo siewierskie” użyto po raz pierwszy w 1341 r. Ponieważ księstwa bytomskie i cieszyńskie stanowiły lenna czeskie, przeto także ziemia siewierska ciążyła ku Czechom. Książę cieszyński Wacław, nie mając potomstwa i popadłszy w kłopoty finansowe, sprzedał księstwo siewierskie biskupowi krakowskiemu Zbigniewowi Oleśnickiemu w dniu 30 grudnia 1443 r. Umowa kupna i sprzedaży wymienia miasta: Czeladź, Koziegłowy i Siewierz oraz wioski: Gołuchowice, Łagiszę, Wojkowice Komorne, Rzeniszów, Nową Wieś, Strzyżowice, Sączów, Myszkowice, Tapkowice, Wojkowice Kościelne, Dąbie, Rogoźnik, Twardowice, Sadowie, Winowo, Będusz, Żeliszawice, Bobrowniki, Grodziec i Ożarowice. Księstwo posiadało powierzchnię 607 km².

Ziemia siewierska stała się udzielnym księstwem, pozostającym we władaniu biskupów krakowskich. Od 1486 r. biskup krakowski Jan Rzeszowski zaczął używać tytułu księcia siewierskiego, tytuł ten przetrwał aż do śmierci biskupa Feliksa Turskiego w 1800 r.

Biskup krakowski jako książę siewierski kumulował w swym ręku władzę ustawodawczą i sądową, wydawał statuty oraz przywileje dla poszczególnych stanów księstwa, a zwłaszcza dla szlachty. Od 1474 r. biskupi nadawali również szlachectwo, a otrzymali je w XVIII w. m.in. Michał i Kazimierz Bontaniowie, Benedykt Eminowicz i Wojciech Dziembowski.

Księstwo, mimo opieki Korony, miało znaczną samodzielność. Posiadało własne wojsko, w którym obowiązkowo służyła miejscowa szlachta. Zny jest przypadek, kiedy to wojska księstwa - za czasów biskupa Gembickiego - przekroczyły granice Korony i stłumiły na Podhalu powstanie Kostki Napierskiego.

Siewierz jako stolica Księstwa, siedziba sądów biskupich i centrum handlowe, był w XVII w. miastem znacznym. Placem centralnym miasta był czworokątny rynek, zwany wielkim. Z rynku wychodziły trzy ulice: Bytomska, Koziegłowska i Krakowska, a od strony północnej plac targowy. W centrum rynku stał murowany, dwupiętrowy ratusz, wybudowany na podstawie przywileju z 1523 r. Miasto i mieszczenie otrzymali wiele przywilejów od biskupów krakowskich. Przywileje te obejmowały preferencje w handlu, zwolnienia od opłat w okresie klęsk żywiołowych, ułatwienia dla rzemiosła oraz nadania gruntów rolnych i leśnych.

Siewierz wraz z okolicą był poważnym ośrodkiem przemysłowym. Od XIII do XIV wieku kopano tu i wytopiano srebro i ołów. W wiekach od XV do XVIII działały liczne kuźnie żelaza, bazujące na lokalnych zasobach rud żelaza. W początkach XVII w. przebywał w Siewierzu znany kuźnik Walenty Rożdzeński, pisząc tu słynny poemat „Officina ferraria”.

Potęgą gospodarczą miasta opierała się na korzystnym położeniu geograficznym - na skrzyżowaniu licznych szlaków handlowych. Komory celne: siewierska, będzińska i koziegłowska obsługiwały szlak śląsko-ruski, który odgrywał najpoważniejszą rolę w handlu lądowym szlacheckiej Rzeczypospolitej.

Panowanie biskupów krakowskich jako książąt siewierskich oraz niezależność terytorialna księstwa zakończyły się w czasie obrad Sejmu Wielkiego. Na podstawie ustaw z 1790 i 1791 r. księstwo zostało włączone do Korony, jako osobna jednostka terytorialna w województwie krakowskim. Zaprowadzone zostały porządki skarbowe i sądowe według zasad, obowiązujących w Koronie. Król Stanisław August specjalnym aktem z dnia 27 kwietnia 1792 r. potwierdził przywileje, nadane miastu przez biskupów krakowskich oraz nadał miastu nowy herb.

Po III rozbiorze Polski ziemia siewierska została zagarnięta przez Prusaków i włączona do Prus, jako tzw. Nowy Śląsk. Siewierz został wówczas miastem powiatowym. Po zajęciu Siewierza przez wojska francuskie w 1807 r., Napoleon Bonaparte reaktywował Księstwo Siewierskie i nadał je marszałkowi Lannes księciu de Montebello. Po upadku Napoleona ziemia siewierska została zajęta przez wojska rosyjskie, a księstwo zlikwidowano. Odtąd, aż do 1914 r. Siewierz znajdował się pod zaborem rosyjskim.

W II połowie XIX w., na skutek braku kolei i przemysłu, można zaobserwować stopniowy upadek ekonomiczny miasta, a tym samym pozycji w regionie. Po powstaniu styczniowym, w którym Siewierz brał udział, nastąpił upadek miasta. W wyniku reformy administracyjnej przeprowadzonej przez władze carskie, Siewierz utracił prawa miejskie. Nie jest nawet znana dokładnie siedziba gminy, która do 1890 r. znajdowała się w pobliskim Sulikowie.

Odzyskanie niepodległości w 1918 r. ożywiło nieco prowincjonalny Siewierz. Zbudowano szkołę powszechną, sanatorium, Dom Ludowy oraz kopalnię galmanu „Wiktor Emanuel”. W 1930 r. odsłonięto pomnik Siewierzan, poległych w walce o niepodległość. W okresie międzywojennym Siewierz wraz z całym powiatem zawierciańskim, powstałym w 1827 r., należał do woj. kieleckiego.

W czasie II wojny światowej miasto znalazło się w granicach Rzeszy, poniosło też znaczne straty - zginęło około 300 mieszkańców. W tym czasie Siewierz stał się siedzibą okręgu urzędowego, obejmującego gminy zbiorcze: Siewierz, Mierzęcice i Pińczycze.

Po zakończeniu wojny ziemia siewierska, wraz z całym powiatem zawierciańskim, została przyłączona do województwa śląsko-dąbrowskiego, a Siewierz zaczął powoli odzyskiwać dawną pozycję w regionie. W 1946 r. reaktywowano dekanat siewierski, w 1947 r. oddano do użytku Liceum Ogólnokształcące, a w 1962 r. przywrócono prawa miejskie i nadano miastu herb.

W ramach reorganizacji administracji terenowej, przeprowadzonej w 1973 r. i likwidacji gromad, do miasta i gminy przyłączono sąsiednie wsie: Brudzowice, Dziewki, Gołuchowice, Podwarpie, Wojkowice Kościelne, Kuźnicę Warzężyńską i Trzebiesławice. W ten sposób, po 180 latach, nastąpiło zjednoczenie części ziemi siewierskiej.

W latach 70-tych XX wieku nastąpił dalszy rozwój miasta i siewierskiego przemysłu. Zbudowano nowoczesną Wytwarznię Gazów Technicznych „Polgaz” oraz trzy kopalnie dolomitów: „Siewierz”, „Podleśna” i „Nowa Wioska”. W latach tych Siewierz zasłynął w kraju z szeregu inicjatyw gospodarczych, zdobywając tytuły i nagrody w konkursach m.in. o tytuł „Mistrza Gospodarności”. Ze środków państwowych, własnych i nagród zbudowano wiele obiektów użyteczności publicznej, jak Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury i przedszkole. Rozbudowano szkołę podstawową i budynek Urzędu Miasta i Gminy. Przebudowano rynek, zmodernizowano ulice i drogi, wykonano sieć wodociagową i hydrofornię. Zmiany polityczne, jakie zaszły w kraju po 1989 r., nie zmniejszyły tempa rozwoju miasta i gminy. Zbudowano sieć gazową, rozbudowano sieć telefoniczną, wyremontowano zabytkowy budynek starej Gminy, uruchomiono także miejską komunikację autobusową. Siłami i środkami wiernych parafii św. Macieja Apostoła, wyremontowano siewierskie kościoły. W 1999 r. podjęto prace przy częściowej rekonstrukcji zamku biskupów krakowskich, finansowane z budżetu gminy.

Dzisiaj – na początku XXI stulecia – Gmina Siewierz jest prężnie rozwijającą się wspólnotą samorządową w regionie Zagłębia i Jury, chętnie odwiedzana przez turystów i gości. Jest atrakcyjnym miejscem do inwestowania, do spędzenia wolnego czasu i relaksu na świeżym powietrzu oraz przyjaznym miejscem do życia – blisko natury i niedaleko od dużych miast regionu.

2. Gminny Program opieki nad zabytkami – określenie zakresu i celu opracowania.

Na dziedzictwo kulturowe człowieka składają się dobra kultury i dobra natury. Ważną częścią składową tego dziedzictwa są **zabytki**, które należą do podstawowych dóbr, kształtujących tożsamość regionalną. Są nie tylko śladem przeszłości, ale także cennym składnikiem kultury współczesnej, przyczyniającym się do kształtowania przyjaznego człowiekowi środowiska jego życia i aktywności. Zadbane, dobrze eksponowane zabytki stanowią wartość ekonomiczną, cenioną przez społeczeństwo.

Problematyka opieki nad zabytkami znajduje szerokie ujęcie w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą. Ustawodawca formułuje szereg celów do realizacji, a w tym:

- włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju,
- uwzględnienie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej,
- zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania,
- wyekspozowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego,
- podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw, sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami,
- określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków,
- podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

Cytowana wyżej ustawa wprowadziła obowiązek sporządzenia przez samorząd gminny programu opieki nad zabytkami, który powinien stanowić całościową i wieloletnią strategię ochrony zabytków, znajdujących się na obszarze gminy.

Gminny program opieki nad zabytkami Gminy Siewierz opiera się na założeniu, że władze samorządowe Gminy Siewierz chronią wszystkie zabytki, leżące w jej granicach, a w szczególności opiekują się zabytkami, będącymi własnością Gminy Siewierz.

Głównym celem programu jest identyfikacja zabytków gminy, ocena stanu zachowania, sprecyzowanie celów polityki gminy wobec zabytków oraz ukierunkowanie działań, realizujących tę politykę.

Realizacja tych założeń powinna skutkować m.in. uporządkowaniem wiedzy na temat zabytków, wzmocnieniem identyfikacji mieszkańców z lokalną tradycją i zabytkami, wzrostem zaangażowania w proces zarządzania zabytkami, wypracowaniem nowych wzorców wychowawczych i edukacyjnych oraz wzmocnieniem tożsamości regionalnej.

Zostanie również stworzona podstawa do udokumentowania i poparcia pod względem formalnym ubiegania się o fundusze zewnętrzne wspierające działania Gminy, związane z opieką nad zabytkami.

Gminny program opieki nad zabytkami Gminy Siewierz na lata 2008 – 2011, po uzyskaniu pozytywnej opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, zostaje przedłożony Radzie Miejskiej do przyjęcia w drodze stosownej uchwały. Po 2 latach obowiązywania programu, Burmistrz Miasta i Gminy przedkłada Radzie Miejskiej sprawozdanie z jego realizacji.

II. Podstawy opracowania programu.

1. Prawne podstawy opracowania.

Główną podstawą prawną do sporządzenia Gminnego programu opieki nad zabytkami Gminy Siewierz na lata 2008 – 2011 były następujące akty prawne:

- Konstytucja RP z dn. 2 kwietnia 1997 r.,
- ustawa z dn. 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.),
- ustawa z dn. 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz.U. z 1997 r. Nr 5 poz. 24 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Kultury z dn. 14 maja 2004 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (Dz.U. Nr 124, poz. 1305),

jak również dokumenty krajowe:

- założenia do Krajowego programu ochrony i opieki nad zabytkami,
- Narodowa strategia rozwoju kultury na lata 2004 – 2013,
- programy operacyjne.

Należy również wspomnieć o Wojewódzkim Programie Opieki nad Zabytkami w Województwie Śląskim na lata 2006 -2009 oraz dokumentach gminnych, które obejmują tematy związane z ochroną zabytków, a w tym:

- Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Siewierz na lata 2004 -2015,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Siewierz, Ochrona wartości kulturowych,
- Plan Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Siewierz na lata 2004 – 2015,
- Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Siewierz,
- Plan Ochrony Zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych dla Miasta i Gminy Siewierz,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w Siewierzu KM-22.

2. Merytoryczne podstawy opracowania.

Merytoryczną podstawę do sporządzenia Gminnego programu opieki nad zabytkami Gminy Siewierz stanowiła głównie Gminna Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków województwa śląskiego oraz lustracje w terenie. Rozpoznanie zasobu zabytków i innych obiektów historycznych na obszarze Miasta i Gminy Siewierz oraz zebrany materiał ikonograficzny, pozwoliły na kompleksowe przeprowadzenie analizy stanu istniejącego i sformułowanie wniosków, mających służyć opiece nad zabytkami.

3. Opracowania tematyczne.

W pracach nad Programem wykorzystano również opracowania i literaturę fachową, związaną z zabytkami i obiektami, wymagającymi ochrony ze względu na swoje walory historyczne i regionalne, a w tym m.in.:

- „Siewierz, Czeladź, Koziegłowy. Studia i materiały z dziejów Księstwa Siewierskiego” - praca zbiorowa pod red. F.Kiryka, Katowice 1994,
- „Zarys dziejów Parafii św. Macieja Apostoła w Siewierzu” - E.Sołtysik, Siewierz 2006,
- „Żeliszewice”. Zarys dziejów do 1864 r. - E.Sołtysik Siewierz, 2004 r.,
- „750 lecie nadania praw miejskich Siewierzowi” - A.Rok, H. Wysocki, Siewierz 2006,
- Zabytki Ziemi Siewierskiej t.I. – Kościół św.Jana Chrzyciela w Siewierzu - A.Rok, E.Sołtysik, 2007 r.,
- „Burdzowice 1357 i Dziewki 1426 w historii i opowieści” - E.Kocot, 2007 r.,
- „Siewierz. Dzieje zamku” - A.Rok, 2002 r.
- „Opis historyczny kościołów i zabytków w dekanatach: będzińskim, dąbrowskim, sączowskim i żareckim” – Książ Jan Wiśniewski 1935 r.

4. Przyjęta terminologia.

Dla właściwego zrozumienia problemów i zadań ujętych w programie, konieczne jest wprowadzenie i objaśnienie pojęć, związanych z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami oraz obiektami o wartości historycznej. Pojęcia te definiuje ustawa, zgodnie z którą:

zabytek to nieruchomość lub rzecz ruchoma, jej część lub zespół, które są dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym, ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową.

Ochrona zabytków polega w szczególności na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań, mających na celu:

- zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych, umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie,
- zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków,
- udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków,
- przeciwdziałanie kradzieży, zaginięciu lub nielegalnemu wywozowi zabytków za granicę,
- kontrolę stanu zachowania i przeznaczenia zabytków,
- uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska.

Natomiast **opieka nad zabytkiem** sprawowana przez jego właściciela lub posiadacza polega w szczególności na zapewnieniu warunków do:

- naukowego badania i dokumentowania zabytku,
- prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku,
- zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie,
- korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości,
- popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku oraz jego znaczeniu dla historii i kultury.

Należy przy tym zaznaczyć, że zgodnie z cyt. wyżej ustawą, zabytki podlegają ochronie i opiece bez względu na stan ich zachowania.

Na potrzeby niniejszego opracowania wprowadzono również pojęcie:

obiekt o wartości historycznej, pod którym należy rozumieć budowlę świecką lub sakralną, zbudowaną przed 1900 rokiem, związaną z dziejami ziemi siewierskiej, lecz nie ujętą w rejestrze zabytków.

III. Analiza stanu istniejącego.

1. Charakterystyka zasobów zabytkowych Gminy Siewierz.

Siewierz i ziemia siewierska szczycą się wspaniałą przeszłością, której pozostałościami są budowle o charakterze zabytkowym i historycznym. Ich ilość jest niewielka w stosunku do stanu z czasów istnienia księstwa siewierskiego. Sprawiły to wojny, pożary, słabość budownictwa drewnianych oraz postęp techniczny. Pozostały te najmocniejsze, zbudowane z kamienia i cegły, otoczone szczególną opieką, jak np. obiekty sakralne, wśród których zanotowano stosunkowo najmniejsze straty.

Warto wymienić te obiekty sakralne i świeckie, które nie dotrwały do naszych czasów. Przestały istnieć następujące obiekty:

- kościół drewniany św. Leonarda w Siewierzu z XVI wieku,
- kościół drewniany św. Zofii w Siewierzu z XVI wieku,
- drewniana wikariatka w Siewierzu z XVIII wieku,
- drewniana plebania w Siewierzu z XVII wieku,
- dworek proboszcza siewierskiego w Warężynie z XVIII wieku.

Jeśli chodzi o budowle świeckie, to należy wymienić całe grupy budowli, które zniknęły, a mianowicie:

- kuźnie żelaza w Piwoni, Kuźnicy św. Jana, Kuźnicy Sulikowskiej, Kuźnicy Warężyńskiej i Żeliszewicach,
- gorzelnie w Sulikowie i Żeliszewicach,
- browary w Siewierzu, Sulikowie i Żeliszewicach,
- karczmy w Dziewkach, Kuźnicy św. Jana, nad Suchą, Sulikowie, Warężynie, Wojkowicach Kościelnych i Żeliszewicach,
- austeria w Siewierzu,
- młyny i tartaki wodne w Boguchwałowicach, Czekance, Kuźnicy św. Jana, Kuźnicy Warężyńskiej, Wojkowicach Kościelnych, Siewierzu i Tuliszwowie,
- budynki urzędowe - ratusz w Siewierzu, komory celne w Siewierzu i Warężynie, drewniany budynek leśnictwa Łysa Góra,
- dworki i rezydencje szlacheckie w Dziewkach, Tuliszwowie, Wojkowicach Kościelnych i Żeliszewicach oraz pałac Bontanich w Siewierzu,
- spichlerze w Siewierzu (pod zamkiem) i w Wojkowicach Kościelnych (przeniesiony do skansenu),
- budynki szkół parafialnych i elementarnych.

Zachowane do naszych czasów budowle, świadczą o ograniczonych możliwościach finansowych ówczesnych inwestorów. Są to budowle niewielkie, o skromnym wystrój. Zachowało się ich niewiele. Brak budynków żydowskich wynika z zakazu osiedlania w Księstwie Siewierskim i zaborze rosyjskim do 1866 r.

W katalogu zabytków z 1962 r. zamieszczono 22 obiekty z terenu Gminy Siewierz w obecnych granicach. W 1985 r. Urząd Wojewódzki w Katowicach przekazał wykaz liczący 41 zabytkowych budowli, w tym kilka budynków drewnianych. Obecnie Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków podaje aktualną liczbę 13 obiektów oraz układ urbanistyczny Starego Siewierza. Jak więc widać, liczba zabytków znacznie zmniejszyła

się, co nie znaczy, iż uległy one zniszczeniu. Część z nich, jak na przykład drewniane budynki, uległa rozbiórce, ale większość - z uwagi na przeróbki - straciła status zabytków, nie tracąc jednakże wartości historycznych.

Zachowane do naszych czasów budowle o wartościach zabytkowych i historycznych pochodzą z następujących okresów w dziejach siewierszczyzny:

- początki państwa polskiego do 1178 r.,
- czasy panowania Piastów Śląskich 1178-1443,
- czasy biskupów krakowskich 1443-1790,
- czasy przynależności do Korony 1790 – 1795,
- okres zaboru pruskiego 1795-1806,
- czasy Księstwa Warszawskiego 1806 – 1813,
- okres zaboru rosyjskiego 1813-1914.

Z pierwszego okresu pochodzi najcenniejszy zabytek ziemi siewierskiej - kościół św. Jana Chrzyciela, a z czasów Piastów Śląskich - zamek oraz kościół św. Macieja Apostoła w Siewierzu i kościół św. Marcina i Doroty w Wojkowicach Kościelnych.

Znacznie więcej budowli pochodzi z okresów późniejszych, jednakże ich wartość zabytkowa jest dużo mniejsza. Z czasów księstwa siewierskiego pochodzą m. in.: kościół św. Barbary i Walentego w Siewierzu, kaplica Ogrójec w Siewierzu, kamienica mieszczańska w Siewierzu w Ryнку (obecnie restauracja „Zamkowa”) oraz kaplica dworska w Żeliszewicach. Z czasów pruskich pochodzi budynek Starej Gminy.

Istniejące obiekty sakralne rejestrowane i nierejestrowane obejmują: kościoły, kaplice, kaplice dworskie, kapliczki, figury świętych i krzyże przydrożne. Do tej grupy można zaliczyć także stare grobowce, znajdujące się na cmentarzach w Siewierzu i Wojkowicach Kościelnych. Za wyjątkiem kościołów i niektórych kaplic, obiekty te nie posiadają metryczek, a remonty przeprowadzone w II połowie XX wieku zmieniły w wielu przypadkach ich wygląd.

Należy również zwrócić uwagę na kult św. Jana Nepomucena w połowie XVIII wieku, co przejawiało się budową licznych figur, kapliczek oraz malowaniem obrazów z wizerunkiem świętego.

Zachowane obiekty świeckie można podzielić na następujące grupy:

- budowle obronne (zamek siewierski),
- budynki urzędów (Stara Gmina, Stara Poczta),
- kamieniczki mieszczańskie w Siewierzu,
- wiejskie domy mieszkalne,
- budynki podworskie (Sulików).

W archiwach zachowały się opisy i inwentarze zamku siewierskiego z XVII i XVIII wieku, co pozwala na jego rekonstrukcję, zgodnie z dawnym wyglądem. Niestety, nie zachowały się opisy i plany kamieniczek mieszczańskich w Siewierzu, w tym będących w rejestrze zabytków, jak np. kamienica mieszczańska w Ryнку czy też nie wpisanych do rejestru, jak np. apteka, budynek pochodzący z XVII wieku, restauracja „Jędrusiowa Izba”.

Zabytkową jest także najstarsza część budynku Liceum Ogólnokształcącego w Siewierzu, pochodząca z końca XVIII wieku.

Skromna ilość budowli zabytkowych i historycznych, jaka pozostała, oblige nas do objęcia ich specjalną ochroną, polegającą na utrzymaniu ich w dobrym stanie technicznym, a także na ich właściwym oznakowaniu. Celemym byłoby, aby na każdym zachowanym obiekcie znajdowała się tablica, informująca o dacie budowy i jego dziejach.

Należy podkreślić, iż mimo ograniczonych możliwości finansowych, w ciągu ostatnich lat przeprowadzono roboty remontowe w starych siewierskich kościołach, w kościele w Wojkowicach Kościelnych, w budynku Starej Gminy, a aktualnie trwają poważne roboty na zamku siewierskim. Wyremontowano także wiele kapliczek i figur, co świadczy o docenianiu tego zagadnienia przez władze Gminy Siewierz, proboszczów starych parafii i miejscowe społeczeństwo.

2. Zabytki wpisane do rejestru zabytków.

2.1. Kościół pod wezwaniem świętego Jana Chrzciciela w Siewierzu (Nr w rej. A/776/67).

Jest to jeden z najstarszych zabytków w województwie Śląskim i w Polsce. Znajduje się przy drodze krajowej DK 1, przy ulicy Cmentarnej. Wzniesiony został prawdopodobnie ok. 1140 r. przez znanego fundatora kościołów Piotra Własta Dunina. Do XV wieku był kościołem romańskim. Po ruinie sklepienia w 1639 r. wzmocniono ściany masywnymi przyporami i podwyższono szczyt. W 1696 r. wzniesiono barokową wieżyczkę na sygnaturkę, wykonano też drewniany sufit i dobudowano kruchtę. W latach 50-tych naszego stulecia przeprowadzono prace konserwatorskie, odtwarzając sklepienie kolebkowe oraz usuwając elementy XVIII-wieczne, co pozwoliło przywrócić świątyni pierwotny wygląd. W 1993 r. przeprowadzono remont dachu, kładąc nowe poszycie z podwójnych gontów. Jest to kościół romański, orientowany; wymurowany z kamienia ciosowego, prostokątny, jednonawowy, z półkolistą absydą. Przy zachodniej ścianie kościoła są widoczne pozostałości empy. W absydzie pozostały fragmenty dwubarstwowej polichromii romańskiej i gotyckiej, z nieczytelnymi scenami figuralnymi, odkrytymi podczas prac konserwatorskich. Do wnętrza świątyni prowadzi uskokowy portal, zamknięty półkolistą, z prostokątnym otworem wejściowym. Dach jest dwuspadowy, pokryty gontem. Od początku XIX wieku wokół kościoła funkcjonuje cmentarz parafialny.

2.2. Kościół pod wezwaniem świętego Macieja Apostoła w Siewierzu (Nr w rej. A/778/67).

Znajduje się na wschód od rynku, przy ulicy Kościuszki. Powstał w II połowie XIII wieku, wraz z lokacją miasta Siewierza. Prezbiterium było wówczas murowane, a nawa drewniana. Przed 1598 r. drewnianą nawę przebudowano na murowaną. Następnie w latach 1647-1657 staraniem biskupa Piotra Gembickiego, kościół częściowo przebudowano. Obecny kształt świątynia uzyskała w latach 1782-1784, po rozbudowie prowadzonej przez biskupa krakowskiego Kajetana Sołtyka. Przedłużono wówczas kościół w kierunku zachodnim o 5 metrów. Wzniesiono nową, jednowieżową fasadę, zbudowano kruchtę, skarbiec i jedną kaplicę od strony południowej. W wyniku przebudowy kościół otrzymał wygląd barokowo-klasycystyczny. Jest to świątynia orientowana, jednonawowa, z większym prezbiterium zamkniętym trójbocznie. Przy prezbiterium od strony

południowej znajduje się prostokątna zakrystia, a od strony północnej składzik. Przy nawie usytuowane są kaplice: od północy Matki Boskiej Różańcowej a od południa Pana Jezusa Ukrzyżowanego, w głównym ołtarzu umieszczono obraz patrona św. Macieja Apostoła. Na fasadzie kościoła znajduje się barokowy portal, kamienny, profilowany. Ponad portalem mieści się drewniana tablica z dekoracją rokokową, monogramem i herbem biskupa krakowskiego Kajetana Sołtyka, z datą 1783 r. Kościół otoczony jest murem z kamienia, w którym znajdują się trzy bramy. W pierwszej z nich, tzw. Bramie Biskupiej - przed 1783 r. mieściła się dzwonnica trójosiowa o podziale pilastrami, z wysokimi arkadami. Zwieńczenie zostało zakończone postumentami z rzeźbami ukrzyżowania świętych: Macieja, Andrzeja, Wojciecha i Stanisława biskupa na częściach bocznych oraz dekoracją rokokową. Na bramie znajduje się również zegar słoneczny z herbem Junosza. Druga brama - od południowego wschodu - jest prostokątna, niewysoka, ujęta pilastrami z trójkątnym przyczółkiem i żelazną tablicą z herbem Junosza, monogramem Andrzeja Zalewskiego biskupa krakowskiego oraz datą 1735 r. Natomiast brama zachodnia - jest trójosiowa, z filarami połączonymi spływami, a w nich przejścia zamknięte łukiem półkolistym. W wymienionych bramach znajdują się odrębnie wykonane przez siewierskich kowali z żelaza w 1949 r., wg projektu inż. Gawlika z Krakowa. Na cmentarzu znajdują się dwie figury późnobarokowe z XVIII w., przeniesione z Rynku w 1940 r., przedstawiające św. Jana Nepomucena z 1758 r. i św. Florianą.

2.3. Kościół pod wezwaniem świętej Barbary i Walentego w Siewierzu (Nr w rej. A/779/67).

Powstał w 1618 r. na południe od Rynku, na miejscu drewnianej świątyni z XVI wieku. Został wybudowany staraniem i z funduszy mieszczańskich i pełnił funkcję kościoła szpitalnego. W XVII-XVIII wieku w kościele odbywały się również sejmiki szlachty Księstwa Siewierskiego. Samodzielna parafia szpitalna istniała do 1840 r., opiekując się położonym obok szpitalem. Przy kościele działało Bractwo Męki Pańskiej oraz Stowarzyszenie Konfraterni Literackiej. Kościół jest murowany i otynkowany, zbudowany na rzucie prostokąta, zamknięty od południa półkolistą absydą. Od wschodu znajduje się prostokątna zakrystia. Na zewnątrz widać podziały lizenami, przy absydzie przypora. Ściany zostały zwieńczone profilowanym gzymsiem, a okna zamknięte łukiem półkolistym w profilowanych obramieniach. Dach jest dwuspadowy, nad zakrystią pulpitowy, kryty blachą. Wieżyczka jest ośmioboczna z latarnią, ma sygnaturkę kształtu barokowego. Portal do zakrystii jest kamienny, prostokątny, znajdują się w nim drzwi z okuciami i zamkiem. Na zewnątrz drzwi zamykane są dodatkową kratą żelazną. Wewnątrz kościoła znajdują się stropy oraz 3 ołtarze. Ołtarz główny późnorenansowy pochodzi z lat 1620-1640, dekorowany jest ornamentem okuciowym z rzeźbami świętych: Wojciecha, Stanisława, Marcina, Matki Boskiej z Dzieciątkiem, dwóch świętych niewiast i dwóch aniołów. W ołtarzu znajduje się obraz św. Barbary i Walentego z 1639 r. Ołtarz boczny barokowy, pochodzący z początku XVIII wieku, jest z rzeźbami aniołów oraz obrazem Matki Boskiej Anielskiej. Na drugim ołtarzu bocznym, na deskach, namalowane są postacie świętych: Wawrzyńca i Andrzeja, znajduje się tam również obraz św. Antoniego. W latach 1987-1995 sukcesywnie remontowano wnętrze kościoła i restaurowano główny ołtarz.

2.4. Zamek książąt śląskich, w latach 1443-1790 biskupów krakowskich – książąt siewierskich (Nr w rej. A/777/67).

Ruiny siewierskiego zamku wznoszą się w bagnistej dawnej dolinie Czamej Przemszy. Jego początki sięgają II połowy XIII wieku, kiedy to w związku z lokacją miasta tutejsi kasztelanowie wzniesli drewniano-ziemną siedzibę obronną. Na jej miejscu w początkach XIV wieku książęta bytomscy wybudowali gotycki, murowany zamek. Był on jedną z głównych siedzib książąt bytomskich, następnie cieszyńskich, a przez krótki okres czasu siedzibą książąt świdnicko - jaworskich. W 1443 r. zamek został sprzedany przez Wacława, księcia cieszyńskiego, biskupowi krakowskiemu Zbigniewowi Oleśnickiemu. Odtąd stał się siedzibą władz administracyjnych prawie niezależnego Księstwa Siewierskiego, którego książętami, na mocy osobnej elekcji, byli każdorazowi biskupi krakowscy. Zamek przebudowany w stylu renesansowym w XVI w. i barokowym na przełomie XVII i XVIII w., był użytkowany do początku XIX wieku, a następnie opuszczony, samostnie popadł w ruinę. Najlepiej zachowanymi częściami zamku jest basteria brama o funkcji barbakanu oraz wieża, zwana szlacheczką. Barbakan zbudowany z kamienia łamanego, na planie prostokąta o półkolistym zamknięciu, bronił dostępu do bramy, znajdującej się w przyziemiu wieży. Wieża zbudowana została z cegły, kamienia łamanego i bloków kamiennych, do połowy XIX wieku była pokryta wysokim dwuczęściowym barokowym hełmem. W latach 70-tych ubiegłego stulecia przeprowadzono remont basterii i piwnic oraz wzniesiono mur od strony południowej, przeprowadzono również badania archeologiczne i architektoniczne. Nowy okres w ratowaniu ruin zamku rozpoczął się w 1997 r., kiedy to powołano Fundację „Zamek Siewierski” im. Księstwa Siewierskiego, a rok później przystąpiono do pierwszych prac zabezpieczających. Na początku 2008 r. zakończyły się prace konserwatorsko-budowlane w wieży bramnej. Oddano też do użytku platformę widokową, która umożliwiając podziwianie panoramy Siewierza i okolic, cieszy się coraz większym zainteresowaniem zwiedzających. Staraniem władz Gminy Siewierz przystąpiono do rekonstrukcji mostu zwodzonego, przygotowywane są również założenia do przetargu na opracowanie projektu zagospodarowania terenów przy Zamku - na cele rekreacyjne, turystyczne i sportowe. Planuje się też kolejne prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane na siewierskim Zamku.

2.5. Budynek Starej Gminy w Siewierzu (Nr w rej. A/783/67).

Jest to późnoklasycystyczny budynek parterowy z facjatkami, dwutraktowy, z sienią na osi, usytuowany obok kościoła parafialnego pod wezwaniem św. Macieja. Został wybudowany jako dworek, na przełomie XVIII i XIX wieku przez siewierską rodzinę Franków. Posiada charakterystyczny dach mansardowy pobity gontem. W II połowie XIX wieku, po utracie przez Siewierz praw miejskich i wyburzeniu ratusza, został wykupiony za środki pochodzące ze składek mieszkańców na siedzibę Gminy. Po II wojnie światowej budynek przeznaczono na przedszkole. Od 2005 r. w obiekcie funkcjonuje Izba Tradycji i Kultury Dawnej, działająca w strukturach Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Siewierzu.

2.6. Kamienica w Rynku nr 22 (Nr w rej. A/780/67).

Jest to kamienica mieszczańska z XVIII wieku, piętrowa, z facjatką zwieńczoną falistym szczytem. Posiada dwuspadowy dach kryty dachówką. Piwnice oraz jedno pomieszczenie na parterze zostało przykryte sklepieniami kolebkowymi. Dawniej w budynku mieścił się zajazd, w którym nocował m.in. Napoleon Bonaparte, a w 1823 r. zatrzymał się w nim car Rosji Aleksander, w czasie podróży z Werony do Warszawy. Obecnie w kamienicy mieści się restauracja "Zamkowa".

2.7. Rynek w Siewierzu - średniowieczny układ urbanistyczny (Nr w rej. A/803/67).

Wytyczony podczas lokacji miasta Siewierza w 1276 r., stanowił jego centrum handlowe i polityczne. Od 1523 do 1870 r. na środku Rynku stał ratusz - siedziba władz miasta. Większość zabudowy Rynku do I połowy XX wieku była drewniana, za wyjątkiem ratusza i dwóch kamienic, wzniesionych w XVII i XVIII wieku. W skład średniowiecznego układu urbanistycznego - oprócz Rynku - wchodził również wraz z zewnętrzną w stosunku do centrum zabudową ulica Marszałka Piłsudskiego, teren kościoła parafialnego pod wezwaniem św. Macieja Apostoła, droga do zamku, ulica Kościuszki, ulica oddzielająca południowy kwartał przyrynkowy, ulica Długosza i Plac Strażacki, wraz z obustronną zabudową i parcelami wylotów ulic: Ludowej, Krakowskiej, Bytomskiej oraz Częstochowskiej.

2.8. Folwark Sulikowski w Siewierzu (Nr w rej. A/799/67).

Jest to budynek mieszkalny, podworski, z przełomu XVIII/XIX wieku, murowany z kamienia, tynkowany, wchodzący ongiś w skład zabudowy folwarcznej. Znajduje się w Siewierzu przy ulicy Młyńskiej. Z uwagi na liczne przeróbki oraz zły stan techniczny obiekt kwalifikuje się do skreślenia z listy zabytków. Wymagana jest aktualna ekspertyza stanu technicznego.

2.9. Kościół Parafialny św. Marcina i Doroty w Wojkowicach Kościelnych (Nr w rej. A/16/60).

Został wzniesiony w XIII wieku, a następnie przebudowany. Kościół jest murowany, tynkowany, posiada romańską metrykę, bowiem pochodzi w pierwotnej postaci z lat 1200-1229, kiedy to został zbudowany przez ówczesnego właściciela wsi, pochodzącego z rodu Nowina. Parafię erygował biskup krakowski Iwo Odrowąż. Z okresu tego pozostało prezbiterium. W XV wieku świątynia została przebudowana i powiększona. Kolejne prace miały miejsce w XVII wieku, kiedy to dobudowano dwie kaplice. Jedną z nich - Baltazara Rzuchońskiego - powstała przed 1625 r. W celu powiększenia kościoła w XVIII wieku dobudowano jeszcze jedną kaplicę oraz kruchtę. W 1945 r. na skutek działań wojennych została zniszczona wieża i dach. Zniszczenia wojenne usunęto w dwa lata później. W 1950 r. kościół otrzymał nową polichromię, odnowiono też ołtarz. W wyniku wielokrotnych przekształceń, świątynia nie ma aktualnie wyraźnych cech stylowych. Najstarszą jej częścią jest romańska, prostokątna prezbiterium, zbudowane z ciosów kamiennych, dawna zakrystia po stronie północnej i niewielka partia nawy. Ozdobą kościoła jest gotycki obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem, pochodzący z lat 1440-1450, znajdujący się obecnie w ołtarzu głównym.

2.10. Kaplica Zalassowskich w Żeliszawicach (Nr rej. A/801/67).

Kaplica znajduje się przy wjeździe do centrum Żeliszawic od strony Czekanki. Została zbudowana z końcem XVIII wieku jako kaplica grobowa, orientowana. W rzucie poziomym prostokątna, z płytką absydą, murowana, otynkowana. Wnętrze przykryte jest sklepieniem kolebkowym z lunetami, a podziały wewnętrzne lizenami. Fasada zachodnia została zwieńczona trójkątnym przyczółkiem. Okna są okragłe, w wejściu znajdują się drzwi klepkowe z okuciami. Przed wejściem było zejście do krypty pod kaplicę, obecnie zamurowane. Dach jest dwuspadowy, kryty blachą, z sześcioboczną wieżyczką na sygnaturkę. W ołtarzu znajduje się rzeźba św. Jana Nepomucena barokowo-ludowa, pochodząca z miejscowej kapliczki. Na fasadzie kaplicy umieszczono epitafium marmurowe z nazwiskami członków rodziny Zalassowskich. Byli oni dawniej właścicielami wsi Dziewki i Żeliszawice. Wśród pochowanych w kaplicy znajduje się Hipolit Zalassowski (1778-1832) - Radca Wojewódzki.

3. Zabytki nie wpisane do rejestru zabytków.

3.1. Kapliczka przydrożna w Żeliszawicach.

Kaplica ta znajduje się obok remizy OSP w Żeliszawicach przy ulicy Piastów. Została zbudowana przez Zalassowskich. Jest murowana, potynkowana, w rzucie poziomym kwadratowa, na podwyższeniu. Posiada sklepienie krzyżowe, okna i wejście ma zamknięte półkoliście. Na zewnątrz narożniki spięte lizenami, zwieńczonymi wydatnie przełamującymi się gzymsami z trójkątnymi przyczółkami. Daszki są dwuspadowe, wieżyczka na sygnaturkę pobita blachą. Wewnątrz kaplicy znajduje się figura św. Floriana z lat 50-tych XX wieku. Dawniej była to figura św. Jana Nepomucena.

3.2. Kaplica Ogródec w Siewierzu.

Kaplica pochodzi z końca XVIII wieku. Jest murowana, z dachem spadzistym, krytym blachą, czworoboczna, zakończona półkoliście absydą. Fasada południowa została zwieńczona trójkątnym przyczółkiem. Wspomina się o niej w protokole lustracyjnym z 1783 r. W kaplicy znajduje się rzeźba Chrystusa Frasobliwego z XIX wieku. W 2005 r. kaplica została otoczona metalową siatką. Dawniej do kaplicy odbywały się procesje w Dni Krzyżowe, a obecnie procesje w Wielki Czwartek.

3.3. Figura Matki Boskiej w Siewierzu.

Znajduje się przy ulicy Będzińskiej. Kolumna z kamienną rzeźbą Matki Boskiej została posadowiona na kwadratowym postumencie ze stopniami. Ufundowali ją Emilia i Marek Majewscy w 1859 r. Figurą opiekują się mieszkańcy ulicy Będzińskiej.

3.4. Kapliczka przy ulicy Będzińskiej w Siewierzu.

Pochodzi z XIX wieku, znajduje się przy zbiegu ulic Stoczkowej i Będzińskiej. Wymurowana została z kamienia, potynkowana, w kształcie niskiego słupa. Przykryta czterospadowym daszkiem pokrytym gontem. Wewnątrz znajduje się rzeźba Ecce Homo (ukrzyżowany Chrystus w koronie ciemnoej).

3.5. Kapliczka w Siewierzu – Piwoni.

Pochodzi z XIX wieku, jest murowana i potynkowana, czworoboczna, zakończona półkoliście absydą. W ścianach bocznych znajdują się wnęki, wewnątrz strop. Dach jest dwuspadowy, pokryty blachą. W środku znajdują się rzeźby św. Jana Nepomucena oraz nieznannej świętej.

3.6. Kapliczka św. Leonarda w Siewierzu.

Powstała w miejscu nieistniejącego XV-wiecznego kościoła, pod tym samym wezwaniem. Została zbudowana z cegły, otynkowana, pokryta gontem. Wewnątrz znajduje się drewniany ołtarz, zawierający obraz Matki Boskiej Śnieżnej i mensa drewniana. Kaplica nie posiadała majątku. Odprawiano w niej msze w dni świąteczne. Stoi w miejscu dawnego kościoła, przy ul. Krakowskiej. Została poświęcona w 1937 r., po przebudowie.

3.7. Kapliczka św. Antoniego w Dziewkach.

Pochodzi z I połowy XIX w., została zbudowana jako kaplica dworska przez Zalassowskich – właścicieli wsi. Jest prostokątna, murowana i potynkowana. Wewnątrz znajduje się drewniane sklepienie kolebkowe, na zewnątrz widoczne częściowe podziały ramowe. Dach jest dwuspadowy, kryty blachą. Kapliczka została odnowiona w 1961 r.

3.8. Figura św. Jana Nepomucena w Siewierzu – Sulikowie.

Jest to figura barokowa, kamienna, z rzeźbą św. Jana Nepomucena z 1757 r. Stoi w prywatnym ogrodzie przy ul. Zagłębiowskiej. Ma formę czworobocznego słupa na dwóch stopniach.

3.9. Figura św. Jana Nepomucena w Wojkowicach Kościelnych.

Jest to figura barokowa, kamienna, z rzeźbą św. Jana Nepomucena z 1740 r., stoi przy plebanii. Została przesunięta w 1987 r. przy prostowaniu przebiegu drogi.

3.10. Kaplica św. Jana Nepomucena w Brudzowicach.

Została zbudowana z kamienia w XIX w., czworoboczna, dawniej z półkoliście absydą i sklepieniem kolebkowym. W środku znajduje się rzeźba św. Jana Nepomucena. Kaplica została odnowiona w 2000 r.

3.11. Kamienica w Rynku nr 27.

Jest to kamienica dwupiętrowa, dawniej jednopiętrowa. Konstrukcja - sklepienie kolebkowe na parterze i materiał budowlany - kamień, wskazują na czas jej powstania w połowie XVII w. W latach 30-tych XX w. została przebudowana przez Romana Bronikowskiego. Obecnie stanowi własność osoby fizycznej. Wymagane studia.

3.12. Kamienica w Rynku nr 2

Jest to budynek z końca XVIII w., parterowy, z kamienia. Od końca XIX w. funkcjonowały w nim pomieszczenia apteki. Obecny właściciel jest osoba fizyczna. Wymagane studia.

3.13. Kamienica w Rynku nr 7a.

Budynek z połowy XIX w. - kamienica parterowa z facjatą. Mury z kamienia. Właścicielem jest osoba fizyczna. Wymagane studia.

3.14. Kamienica w Rynku nr 5.

Budynek z II połowy XIX w. - jest to kamienica piętrowa, dwutraktowa, z sienią w osi. Obecny właściciel jest osoba fizyczna. Wymagane studia.

3.15. Kamienica w Rynku nr 18.

Kamienica parterowa z kamienia, z I połowy XIX w. Obecnie mieści się w niej restauracja „Jędrusiowa Izba”. Właścicielem budynku jest osoba fizyczna. Wymagane studia.

3.16. Kamienica przy ul. Kościuszki nr 8.

Budynek z połowy XIX w., kamienica parterowa z kamienia, dawniej mieściła się w niej poczta. Obecny właściciel jest Gmina Siewierz, dawnym właścicielem był Ignacy Kasprzowicz. Wymagane studia.

3.17. Grobowiec rodziny nadleśniczego Nowodworskiego.

Znajduje się na cmentarzu parafialnym w Siewierzu, pochodzi z II połowy XIX wieku. Spoczywają w nim członkowie rodziny Izidora Nowodworskiego, zmarli w latach 1867 – 1883. Grobowiec z piaskowca, wymaga remontu.

3.18. Grobowiec rodziny mieszczańskiej Goibonów i Baciów.

Znajduje się na cmentarzu parafialnym w Siewierzu, pochodzi z przełomu XIX i XX wieku. Spoczywają w nim członkowie rodziny Aleksego Goibiona kupca siewierskiego pochodzącego z Belgii. Grobowiec wykonany z piaskowca, obecnie wymaga remontu.

3.19. Kaplica cmentarna w Wojkowicach Kościelnych.

Znajduje się na cmentarzu parafialnym w Wojkowicach Kościelnych, pochodzi z 1882 roku. Została zbudowana przez proboszcza księdza Józefa Klemensiewicza.

3.20. Grobowce rodziny Cieplińskich.

Znajdują się na cmentarzu parafialnym w Wojkowicach Kościelnych, pochodzą z początków XX wieku. Pochowani są w nich Eugeniusz, Jan i Stanisław Ciepliński z Dąbia. Jan Ciepliński był dzierżawcą majoratu w Wojkowicach Kościelnych.

3.21. Budynek plebanii w Wojkowicach Kościelnych.

Zbudowany w 1091 r. przez proboszcza księdza Jana Szpakiewicza.

4. Charakterystyka zasobu gminnej ewidencji zabytków.

W gminnej ewidencji zabytków znajduje się 14 pozycji, dotyczących zabytków nieruchomych oraz 1 pozycja, obejmująca zabytki ruchome.

Zabytki nieruchome ujęte w „Księdze A” gminnej ewidencji zabytków to:

1. Układ urbanistyczny z centralnie położonym rynkiem i ulicami wybiegającymi z narożników ulicy Marszałka Piłsudskiego, terenu kościoła parafialnego, droga do zamku, plac strażacki, ograniczony ulicami: Długosza, Ludową, Krakowską, Bytomską i Częstochowską (Nr w rej. A/803/67).
2. Zespół kościoła parafialnego św. Macieja, tj. budynek kościoła z XV w., mur otaczający kościół z II poł. XVIII w., bramki w murze (Nr rej. A/778/67),
3. Kościół filialny pw. św. Walentego z XVII w. (Nr w rej. A/779/67).
4. Zamek (obecnie w ruinie) z XIV w., przebudowany w XVI w. (Nr rej. A/777/67).
5. Budynek mieszkalny przy zamku z XVIII w. przy ul. Krakowskiej, drewniany – obiekt obecnie nie istniejący, przewidziany do skreślenia z rejestru zabytków (Nr rej. A/784/67).
6. Budynek mieszkalny z 1821 r. przy ul. Bytomskiej 7, drewniany – obiekt obecnie nie istniejący - przewidziany do skreślenia z rejestru zabytków (Nr rej. A/781/67).
7. Budynek mieszkalny z XIX w. przy ul. Kościuszki 5 (Nr rej. A/783/67).
8. Dom z XIX w. o charakterze dworku polskiego przy zbiegu ulic Kościuszki i Kopernika - obiekt obecnie nie istniejący, przewidziany do skreślenia z rejestru zabytków (Nr rej. A/269/50).
9. Budynek mieszkalny z XVIII w., usytuowany Rynku nr 22 (Nr rej. A/780/67).
10. Kościółek cmentarny pw. św. Jana Chrzciciela z I poł. XII w., przebudowany w XVII w., zrekonstruowany w latach: 1947-1956, przy ul. Cmentarnej w Siewierzu (Nr rej. A/776/67).
11. Budynek mieszkalny podworski z przełomu XVIII/XIX w. w Siewierzu – Sulikowie, przy ul. Młyńskiej (Nr rej. A/799/67).
12. Budynek mieszkalny podworski z XIX w. w Siewierzu – Sulikowie, obecnie nie istniejący, przewidziany do skreślenia z rejestru zabytków (Nr rej. A/800/67).
13. Kaplica grobowa rodziny Zalassowskich z przełomu XVIII/XIX w. w Żeliszawicach przy ul. Przyszłości (Nr rej. A/801/67).
14. Kościół parafialny św. Marcina i Doroty z XIII w. w Wojkowicach Kościelnych przy ul. Kościelnej 2 (Nr rej. A/16/60).

Zabytki ruchome ujęte w „Księdze B” gminnej ewidencji zabytków to:

1. Wyposażenie i wystrój kościoła parafialnego św. Marcina i Doroty, położonego w Wojkowicach Kościelnych przy ul. Kościelnej 2 (Nr rej. B/299-300/71, B/516/78).

Jak wynika z analizy zestawienia zabytków ruchomych i nieruchomych oraz porównania ze stanem faktycznym, gminna ewidencja zabytków (podobnie jak rejestr zabytków prowadzony przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków) obejmuje zabytki istniejące, kilka obiektów obecnie już nie istniejących, pomija natomiast

szereg obiektów, które należałoby do ewidencji wpisać i poddać ochronie, ze względu na ich wartości historyczne. Do takich obiektów niewątpliwie zaliczyć należy kilka przydrożnych kapliczek, rozsianych niemal po całym terenie Gminy Siewierz i figur świętych, a dotychczas nie objętych ochroną konserwatorską. Należy również pamiętać o kilku budynkach, usytuowanych głównie na siewierskim rynku, które wykazują cechy zabytku, a zostały wybudowane w bliższej czy dalszej przeszłości.

Ich czytelne oznaczenie i opatrzenie tabliczkami, zawierającymi informacje o obiekcie, będzie jednym z zadań priorytetowych do sukcesywnej realizacji. Oznakowaniem należy objąć tak obiekty o wartości zabytkowej wpisane do rejestru zabytków, jak również obiekty nie wpisane, ale mające wartość historyczną. Pozwoli to zapobiec zacieraniu zabytkowego charakteru obiektów podczas remontów i przeróbek oraz podnieść świadomość właścicieli co do wartości posiadanych budynków.

Gminna ewidencja zabytków powinna być bazą dla wszelkich działań w zakresie ochrony zabytków, toteż szczególnego znaczenia nabiera właściwe określenie zasobów zabytkowych, wskazanie obiektów o unikatowych cechach stylistycznych, wysokich wartościach architektonicznych i historycznych, a także świadczących o specyfice budownictwa regionalnego i lokalnej tożsamości kulturowej, której zachowanie leży w interesie Gminy Siewierz.

Właściwe oznakowanie zabytków to również jeden z elementów promowana walorów ziemi siewierskiej i wyraz troski o spuściznę naszej „Małej Ojczyzny”.

2.2.2. Zabezpieczanie środków w budżecie gminy na prace remontowe i renowacyjne w obiektach zabytkowych świeckich i sakralnych oraz na instalacje, służące do monitoringu i ochrony tych obiektów.

2.2.3. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na odnowę zabytków.

2.2.4. Wspieranie właścicieli obiektów zabytkowych i o wartości historycznej w pozyskiwaniu środków finansowych na opiekę nad zabytkami.

2.2.5. Wdrażanie rozwiązań podnoszących atrakcyjność zabytków i obiektów historycznych.

2.2.6. Odpowiednie utrzymanie otoczenia zabytków.

2.2.7. Zahamowanie procesów degradacji zabytków i obiektów o wartościach historycznych, poprawa stanu ich zachowania.

2.2.8. Włączanie problemów ochrony zabytków do zadań strategicznych, wynikających z koncepcji i planów rozwoju gminy.

2.2.9. Kontrola stanu zachowania i zabezpieczenia obiektów zabytkowych.

2.2.10. Okresowa analiza sposobów wykorzystania i udostępniania zabytków.

2.3. Cel operacyjny Nr 3 - Promocja spuścizny historycznej ziemi siewierskiej i udostępnianie obiektów zabytkowych.

Kierunki działań:

2.3.1. Prowadzenie i wspieranie działalności kulturalnej, ukierunkowanej na promocję i ochronę zabytków (np. książki, wystawy, konferencje naukowe, imprezy cykliczne).

2.3.2. Wprowadzenie do kalendarza imprez kulturalnych przedsięwzięć, związanych z promowaniem walorów historycznych Gminy.

2.3.3. Opracowanie informatora o zabytkach i obiektach posiadających wartość historyczną, położonych w Gminie Siewierz.

2.3.4. Udostępnianie obiektów historycznych dla celów turystycznych i promocyjnych.

2.3.5. Oznakowanie obiektów zabytkowych i mających wartość historyczną tablicami informacyjnymi.

2.3.6. Eksponowanie najcenniejszych obiektów o wartości historycznej, w tym: wykonanie iluminacji i podświetlenia najciekawszych zabytków.

2.4. Cel operacyjny Nr 4 - Edukacja społeczna w zakresie dziedzictwa kulturowego i jego ochrony.

Kierunki działań:

2.4.1. Przygotowanie informacji nt poszczególnych zabytków na terenie Gminy Siewierz.

2.4.2. Publikacja zaktualizowanych materiałów w formie broszur, ulotek, filmów, folderów, informacji na stronie internetowej.

2.4.3. Udostępnianie zainteresowanym posiadanych informacji i dokumentacji historycznej.

2.4.4. Włączenie edukacji historycznej – o zabytkach i spuściznie ziemi siewierskiej – do programów nauczania i innych form pracy z uczniem (konkursy, imprezy).

IV. Cele i kierunki działań gminnego programu opieki nad zabytkami.

1. Cele gminnego programu opieki nad zabytkami.

Celem strategicznym Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Siewierz na lata 2008 – 2011 jest:

„Zachowanie dziedzictwa kulturowego Gminy Siewierz, służącego budowaniu i utrwalaniu poczucia tożsamości społeczności lokalnej, zachowaniu ładu przestrzennego, rozwojowi turystyki, promocji oraz rozwojowi społeczno-gospodarczemu Gminy Siewierz”

Sformułowany cel strategiczny wymaga podjęcia szeregu działań, które winny stać się priorytetami na bliższą i dalszą przyszłość. O ile w ciągu najbliższych 4 lat tylko kilka zadań zostanie zrealizowanych bądź zapoczątkowanych, to istotną rzeczą jest dostrzeżenie wielu innych problemów i rozpoczęcie działań, ukierunkowanych na opiekę nad zabytkami. Zapoczątkuje to wieloletni proces, dzięki któremu zabytki będą otaczane coraz lepszą opieką, proces, który powinien podlegać systematycznej weryfikacji i dopasowywaniu do aktualnych potrzeb i możliwości finansowych.

Pozytywne podejście władz samorządowych Gminy Siewierz do spraw związanych z opieką nad zabytkami i wykazywana troska o zachowanie świadectw przeszłości w należytnym stanie, dają wszelkie podstawy do efektywnego i sprawnego realizowania programu opieki nad zabytkami, przy pomocy wytyczonych celów i kierunków działań.

2. Zestawienie celów i kierunków działań w zakresie opieki nad zabytkami.

2.1. Cel operacyjny Nr 1 - Badania, dokumentowanie i aktualizacja baz danych o zabytkach.

Kierunki działań:

2.1.1. Prowadzenie i wspieranie działań dokumentujących dziedzictwo kulturowe Gminy (w tym: badania archeologiczne, kwerendy w archiwach).

2.1.2. Poszerzanie informacji o kulturze regionu.

2.1.3. Wnioskowanie o wykreślenie z rejestru zabytków obiektów nieistniejących.

2.1.4. Sporządzenie listy obiektów do wpisania do rejestru zabytków.

2.1.5. Zaktualizowanie Gminnej Ewidencji Zabytków, uzupełnienie o dokumentację fotograficzną.

2.2. Cel operacyjny Nr 2 - Rewitalizacja i odnowa.

Kierunki działań:

2.2.1. Ocena stanu technicznego zabytków i określenie potrzeb w zakresie remontów, prac restauratorskich i ochrony obiektów.

V. Wdrażanie programu.

Gminny program opieki nad zabytkami Gminy Siewierz stanowi podstawę do podejmowania szeregu działań, związanych z ochroną dóbr kultury i dziedzictwa historycznego w okresie czterech lat, po przyjęciu tego programu przez Radę Miejską w Siewierzu, w formie stosownej uchwały.

Wcześniej zaopiniowanie projektu programu przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zapewniła zgodność planowanych kierunków działań z kompetencjami oraz obowiązującymi zasadami i procedurami w zakresie ochrony zabytków.

Wdrażanie i realizacja programu będzie procesem długotrwałym i interdyscyplinarnym, odbywającym się przy współudziale wielu osób i instytucji, przy znacznym zaangażowaniu pracowników merytorycznych Urzędu Miasta i Gminy Siewierz.

Konieczne jest również włączenie zagadnień ujętych w programie do obowiązujących i realizowanych w gminie programów, strategii i planów, które decydują o kierunkach rozwoju gminy oraz powiązanie ich z działaniami, postulowanymi w programie.

Przewiduje się, że w trakcie 4-letniego okresu obowiązywania programu, będzie on sukcesywnie modyfikowany oraz poszerzany, ze względu m.in. na trwające badania i prace, podjęte w stosunku do obiektów, nie ujętych w rejestrze zabytków, a przedstawiających niewątpliwie wartości dla historii ziemi siewierskiej.

Za wdrażanie programu jest odpowiedzialny Burmistrz Miasta i Gminy, wykonujący zadania za pośrednictwem odpowiednich komórek organizacyjnych urzędu. Komórką koordynującą realizację programu oraz zapewniającą przepływ informacji pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w realizację poszczególnych zadań i weryfikującą stopień realizacji celów programu jest Referat Oświaty, Kultury i Promocji, który sformułuje również wytyczne do oceny, po 4 latach wdrażania programu.

VI. Monitoring i ewaluacja programu.

Obowiązek monitorowania realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami wynika z art. 87 ust. 5 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zgodnie z ustawowymi zapisami, po dwuletnim okresie funkcjonowania programu, Burmistrz Miasta i Gminy przedłoży Radzie Miejskiej sprawozdanie z jego realizacji.

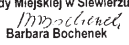
Proces monitorowania będzie polegał na obserwowaniu zmian, jakie zachodzą w wyniku realizacji celów i zadań programu oraz analizie zebranych danych i opracowaniu raportów.

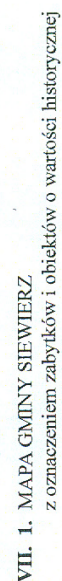
Ocenę sporządzi komórka organizacyjna urzędu, koordynująca realizację programu, a następnie przedstawi ją Burmistrzowi Miasta i Gminy. Po akceptacji ocena zostanie przedłożona Radzie Miejskiej, będzie ona jednocześnie stanowić punkt wyjścia do wprowadzania uzasadnionych zmian i usprawniania programu.

Monitorowanie programu i raport z jego realizacji, przeprowadzony po upływie 2 lat oraz programowanie opieki nad zabytkami na kolejne lata, pozwoli na zweryfikowanie obecnie poczynionych założeń, ewentualną zmianę kierunków działania i dopasowanie programu do lokalnych potrzeb i możliwości finansowych Gminy Siewierz.

VII. Załączniki.

1. Mapa Gminy Siewierz z oznaczeniem zabytków i obiektów o wartości historycznej.
2. Plan Siewierza z oznaczeniem zabytków i obiektów o wartości historycznej.
3. Dokumentacja fotograficzna zabytków i obiektów o wartości historycznej, położonych na terenie Gminy Siewierz.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Miejskiej w Siewierzu

Barbara Bochenek

VII. 2. PLAN SIEWIERZA
z oznaczeniem zabytków i obiektów o wartości historycznej